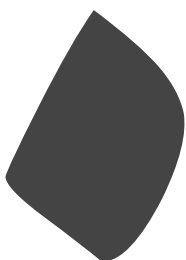

هشتاد سال داستان کوتاه ایرانی

تحلیل و بررسی کتاب

هشتاد سال داستان کوتاه ایرانی حسن میرعابدینی

دکتر بهناز علی پور گسگری*

مقدمه

۱. آنتولوژی

واژه «آنتولوژی» (Anthology) برگرفته از زبان یونانی، به معنی مجموعه گل هاست، که در زبان فارسی به «جنگ ادبی» و «گلچین ادبی» ترجمه شده است. این واژه در اصطلاح ادبی به مجموعه‌ای از آثار برگزیده گفته می‌شود که ممکن است مجموعه‌ای از اشعار، داستان‌های کوتاه، نمایشنامه‌ها، مقالات، سرود و ترانه یا قطعه‌های منتخب باشد. «نخستین گرایش آنتولوژی در دوران کلاسیک، به جمع‌آوری نامه‌ها و جملات قصار و مرثیه‌ها محدود می‌شد و ملگار (Meleager) اولین آنتولوژی، شامل مجموعه‌ای از ۵۰ قطعه از شعرای یونان را در سال ۹۰ پیش از میلاد جمع‌آوری کرد. در ژانر داستان، آنتولوژی به مجموعه‌های طبقه‌بندی‌شده آثار کوتاه‌تر، مانند داستان‌های کوتاه و رمان‌های کوتاه اطلاق می‌شود. آنتولوژی ممکن است گرایش به جمع‌آوری بهترین نوشته‌های یک نویسنده، یک ژانر ادبی، یک انجمن ادبی، یک جنبش ادبی، یا گروهی از نویسندگان مربوط به یک دوره زمانی یا سنی داشته باشد» (Cuddon, 1999: ۴۱).

- عمده وظایفی که آنتولوژی روشمند می‌تواند دنبال کند، عبارتند از:
۱. توانایی به تصویر کشیدن نظریه‌ها، سبک‌ها و سلیقه‌های ادبی؛
  ۲. آشکار کردن گرایش‌های هنری، اجتماعی و سیاسی پنهان؛
  ۳. می‌تواند به خواننده در یافتن ارزش و تفسیر آثار ادبی کمک کند؛
  ۴. می‌تواند خواننده را با قضاوت‌ها و سلیق یک نسل از نویسندگان با نسل‌های پیشین آشنا سازد؛
  ۵. می‌تواند فرصتی برای عرضه کارهای ارزشمند فراموش شده (یا دیده‌نشده) و به عبارتی، بازیابی آثار ارزشمند و معرفی آنها به خواننده

* هشتاد سال داستان کوتاه ایرانی

* از حسن میرعابدینی.

* چاپ سوم، تهران: کتاب خورشید، ۱۳۸۸.

چکیده

کتاب هشتاد سال داستان کوتاه ایرانی یک آنتولوژی ادبی است که با انتخاب ۶۰ داستان کوتاه از آغاز تا ۱۳۸۰، چهره ۸۰ سال داستان کوتاه ایران را به تصویر می‌کشد. گردآورنده با هدف آشنایی نسل جدید با میراث نسل گذشته و انتقال تجربه آنان به اکتونیان، دست به انتخاب‌هایی ارزشمند زده است. در این انتخاب‌ها، انواع فرم، موضوع، گرایش‌های نوشتاری و سبکی و سلیقه‌های ادبی چنان مورد نظر قرار گرفته که از ورای آنها سیر دگرگونی داستان کوتاه ایرانی را می‌توان پیگیری کرد. نگاه آشنادایانه و تازه گردآورنده، در مقایسه با دیگر گلچین‌های داستان کوتاه، آن را صاحب امتیازات یک کتاب مرجع می‌سازد.

واژه‌های کلیدی: آنتولوژی، داستان کوتاه، تحلیل، آنتولوژیست.

باشد (Sharad, 1989: ۲۲).

آنتولوژیست

اساسی‌ترین ویژگی آنتولوژیست (گردآورنده)، اطلاعات و دانش کافی و شناخت او از حوزه کاری خود و احاطه به موضوع است. از آنجایی که انتخاب و گزینش در حوزه ادبیات و علوم انسانی با ذوقیات و سلیقه انسان ارتباط دارد، نباید از آن دقت کاملاً علمی انتظار داشت. در حوزه داستان و جز آن، به دو صفت خوب و شاخص برخورد می‌کنیم. خوب بودن یک داستان به سلیقه و ذوق و ارزش‌گذاری انتخاب‌کننده برمی‌گردد، که خود امری نسبی است. اما نمونه و شاخص بودن، پا را فراتر می‌گذارد. از میان داستان‌های هم‌ارز، داستانی گزیده می‌شود که اغلب مؤید اتفاق آراء جمعی و مقبولیت از نگاه منتقدان و صاحب‌نظران نیز هست. از این رو داستان شاخص می‌تواند نشانگر گرایش و نمایانگر هویت داستان‌نویسی یک دوره باشد. پس جمع آمدن این دو صفت در انتخاب نهایی، می‌تواند به خواننده چشم‌اندازی قانع‌کننده بدهد.

طبعاً اگر آنتولوژیست در حوزه کاری خود معتبر باشد و اگر خواننده به گردآورنده از جهت احاطه به موضوع اعتماد داشته باشد، انتخاب او را می‌پذیرد. حسن میرعابدینی به شهادت پژوهش‌های وسیعی که در این حوزه تاریخ و نقد ادبیات داستانی معاصر داشته و خدماتی که در این عرصه با معرفی و تحلیل نخله‌های مختلف داستان‌نویسی ایرانی انجام داده، اعتبار ادبی موجهی دارد. در نتیجه، گردآورنده جا را برای مناقشه و چند و چونی در انتخاب‌های خود به حداقل رسانده است. از این رو میرعابدینی در کتاب هشتاد سال داستان کوتاه ایرانی موفق می‌شود با تسلط به موضوعی که به خوبی با آن آشناست، دست به انتخاب‌هایی قانع‌کننده بزند.

گلچین‌های داستان کوتاه در ایران

سابقه گلچین‌های ادبی فارسی به قرن ششم هجری می‌رسد و نسل اول آنتولوژی‌های فارسی با تذکره آغاز می‌شود. تذکره‌های ادبی، سرگذشت و زندگی شاعران و نمونه آثار و اشعار آنها را در بر می‌گرفتند. نخستین تذکره فارسی، تذکره الاولیاء عطار نیشابوری است که با جمع‌آوری روایات متعدد، به سرگذشت اولیا پرداخته است. عطار هدف خود را در تهیه کتاب، نجات اولیا از توطئه فراموشی ذکر کرده است.

آنتولوژی‌های ادبی در حوزه داستان، در ایران حدود ۵۰ سال سابقه دارد. این جریان ادبی با دریای گوهر (۱۳۲۹) از مهدی حمیدی، شاهدکارهای نثر مدرن فارسی (۱۳۳۰) از سعید نفیسی و شعله‌های جاوید (۱۳۳۰) از فریدون کار شروع می‌شود و با بازآفرینی واقعیت (۱۳۴۹) از محمدعلی سپانلو و استادان داستان (۱۳۵۱) از اسماعیل فصیح ادامه می‌یابد.

و اما روند گردآوری داستان‌های کوتاه فارسی، در ۲۰ سال گذشته سرعت بیشتری یافته است. از جمله می‌توان به نمونه‌های زیر اشاره کرد:

۱. همیان ستارگان، به کوشش مصطفی فله‌گری و محمد خلیلی (۱۳۷۱)، شامل ۱۴۲ داستان از آغاز تا زمان جمع‌آوری کتاب است.
  ۲. شکوفایی داستان کوتاه در دهه نخستین انقلاب از صدر تقی‌زاده (۱۳۷۲)، مجموعه‌ای از ۳۵ داستان است.
  ۳. داستان کوتاه ایران، از محمد بهارلو (۱۳۷۲)، شامل ۲۳ داستان از ۲۳ نویسنده معاصر ایران است.
  ۴. گزیده ۶۰ سال داستان‌نویسی در ایران (۱۳۷۲)، از اردلان عطارپور.
  ۵. داستان‌های محبوب من (۱۳۸۰) از علی‌اشرف درویشیان، در ۳ جلد به انتخاب و گزینش ۳۰ داستان از سال ۷۰ تا ۷۸ پرداخته است.
  - ۶ داستان نویسان معاصر ایران (۱۳۸۳)، گزیده و نقد هفتاد سال داستان‌نویسی معاصر ایران از ۱۳۰۰ تا ۱۳۷۰ گردآوری شده توسط محمد قاسم زاده.
- در کنار این دسته از آنتولوژی‌ها، همچنین شاهد پدید آمدن موجی از گلچین‌های داستان کوتاه از نویسندگان جدید هستیم که مدرسان ادبیات داستانی از کار دانشجویان خود فراهم کرده‌اند.

هشتاد سال داستان کوتاه ایرانی

هشتاد سال داستان کوتاه ایرانی گلچینی از داستان‌های نمونه‌وار ایران، از آغاز تا نیمه‌های سال ۸۰ است. در این گلچین دو جلدی، چهره ۸۰ سال داستان‌نویسی کوتاه ایران، با گزینش ۶۰ داستان به تصویر کشیده شده است. چینش داستان‌ها به گونه‌ای است که به خواننده کمک می‌کند تا سیر پیدایی و تحول داستان کوتاه فارسی را دنبال کند. این آنتولوژی، ترکیبی است از انواع داستان‌های کوتاه ایرانی، معرف گرایش‌های متعدد نوشتاری، انواع سلیقه‌ها و رویکردهای داستان‌نویسی معاصر، سبک‌های نوشتاری، فرمی و مضمونی و زیبایی.

این کتاب را می‌توان مکمل کتاب صد سال داستان‌نویسی ایران، از همین نویسنده، به شمار آورد. صد سال داستان‌نویسی یک اثر گسترده پژوهشی تحلیلی - انتقادی در حوزه تاریخ ادبیات داستانی معاصر ایران است که پژوهشگر تلاش خود را به یافتن و معرفی ریشه‌های داستان‌نویسی، جنبه‌های نثر فارسی، عوامل پیدایی، رشد و تحول داستان کوتاه و نمایشنامه و رمان از مشروطه تا به امروز مصروف داشته، ضمن اینکه با نگاه جامعه‌شناختی، به پژوهش خود ابعاد دیگری نیز بخشیده است. حسن میرعابدینی این بار در هشتاد سال داستان‌نویسی با آوردن نمونه‌های برجسته داستان کوتاه ایرانی، خواننده را به طور مستقیم و عینی به بطن داستان‌ها می‌برد. به علاوه، با گرد آوردن آنها در ۲ جلد، خواننده را از جست‌وجوی تک تک داستان‌ها - از آنجایی که یافتن تعدادی از آنها به دلیل عدم تجدید چاپ و برخی به علت مدون نشدن در یک مجموعه، کار راحتی نیست - بی‌نیاز می‌سازد.

ساختار کتاب

کتاب با نقل قولی از بهرام صادقی در باب اهمیت نفس داستان‌گویی به منظور افزودن تجربه‌ای تازه و نادر به دنیا آغاز می‌شود. سپس مؤلف با بیانی موجز، به معیارها و روش‌های انتخاب و گردآوری داستان‌ها،

محدودیت‌ها و معذورهای خود اشاره می‌کند. در پیش‌گفتار چنین می‌نویسد:

«داستان‌ها بر اساس حضور فعال نویسنده در عرصه ادبی، در پی هم قرار گرفته‌اند تا خواننده به شکلی ملموس، در جریان سیر تحول داستان کوتاه قرار گیرد و دریابد که داستان کوتاه چه فرم منعطف و تغییرپذیری است» (میرعابدینی، ۱۳۸۷: پیش‌گفتار).

میرعابدینی مهم‌ترین فایده گلچین ادبی را انتقال تجربه نویسندگان پیشین به اکنونیان ذکر می‌کند. سپس در مقدمه کتاب، علی‌اکبر دهخدا را پیش‌گام داستان‌نویسی نوین معرفی می‌کند، که با برگزیدن قالب داستان برای مقالات انتقادی خود و بهره‌گیری از طنز و نثری ساده، راه را برای پدید آمدن اولین نمونه‌های داستان کوتاه هموار کرده است. سپس جمالزاده با تکیه بر تجربه نثر دهخدا و تلفیق تکنیک‌های داستان نویسی اروپایی و سنت‌قصه‌نویسی شرقی، داستان کوتاه‌نویسی ایرانی را بنا می‌گذارد و با چاپ نخستین مجموعه داستان ایرانی "یکی بود یکی نبود" نام خود را به عنوان آغازگر این ژانر ادبی تثبیت می‌کند. مؤلف نقش دیگر نویسندگان این نحله را فراموش نمی‌کند و می‌افزاید هم‌زمان با جمالزاده، افراد دیگری، از جمله حسن مقدم، کریم کشاورز، سعید نفیسی و نیما یوشیج، داستان می‌نوشتند، ولی داستان‌نویسی بخش جدی فعالیت ادبی آنان نبود. میرعابدینی ضمن ارج نهادن به نقش جمالزاده به عنوان آغازگر، داستان‌های او را به دلیل تکیه مبالغه‌آمیز بر وقایع روزمره و زبان مردم کوچه، تأکید بر تجربه‌های ملموس و عدم ایجاز داستان کوتاه، نشانه پایان ادبیات عصر مشروطه می‌داند، نه آغاز داستان کوتاه مدرن فارسی. او چنین استدلال می‌کند: «تأکید جمالزاده بر نقش داستان در حفظ زبان عامیانه، نوشته‌های او را از ایجاز دور می‌کند» (عابدینی: ۱۶).

بهارلو نیز در این باره می‌نویسد: «ظهور جمالزاده اگرچه ناگهانی و بی‌مقدمه نیست، به‌مثابه نقطه پایانی است به یک جریان هزارساله ادبی ملتقای ادبیات سیاسی و اجتماعی مشروطیت با داستان کوتاه فارسی» (بهارلو، ۱۳۷۲: ۱۹).

از این رو، هدایت پدیدآورنده نخستین داستان‌های مدرن ایران معرفی می‌شود که به جای حضور آشکار در داستان، به نمایش کنش‌ها و ترسیم فضا، و به جای تیپ‌سازی، به درون و فردیت شخصیت‌ها توجه کرد و با نثر حسی، اولین نسل داستان‌های امروزین را پدید آورد. جلد اول کتاب به ۲۳ داستان شاخص از نخستین نویسندگان پیشرو داستان کوتاه، از آغاز پیدایش تا سال ۶۰ اختصاص دارد. اولین داستان این گلچین، دانش‌اکی صادق هدایت است. نویسنده پیش از هر داستان به معرفی کوتاه نویسندگان و آثارشان، ویژگی‌های سبکی و اسلوب‌های نوشتاری آنان می‌پردازد.

بعد از هدایت گام به گام جلو می‌رویم و تجربه‌های متنوع داستان‌نویسی را در علوی، به عنوان نویسنده‌ای که قهرمان‌های خودش را در متن وقایع سیاسی و اجتماعی و در حال جدال با موانع بیرونی وصف می‌کند، تجربه می‌کنیم. با داستان‌های ناتورا لیستی چوبک به لایه‌های طردشده و پایین جامعه و بازآفرینی لحن آنها می‌رسیم. تجربه‌های بدیع نثر و بافت تصویری و نمایشی داستان کوتاه را در آثار جلال آل‌احمد و ابراهیم گلستان می‌بینیم. با سیمین دانشور و نگاه اجتماعی تیزبین او به دنیای عینی و ذهنی زنان وارد می‌شویم. با بهرام صادقی به فضای داستان‌های اغلب نامتعارف و تجربه‌های فرمی تازه وارد می‌شویم. به همراه غلامحسین ساعدی پنجره داستان‌های وهمناک و به عبارتی، رئالیسم جادویی در داستان‌نویسی ما باز می‌شود. فرم و تجربه زبان، در داستان‌های گلشیری به گونه‌ای دیگر آزموده می‌شود. گلی ترقی با صدای رسای یک داستان‌نویس زن، نوگرایی و خاطره‌گویی را وارد داستان می‌کند. مهشید امیرشاهی با توصیف روحیات زنان تنها و سرخورده با آمیزه‌ای از طنز گام‌های دیگری در داستان‌نویسی زنان برمی‌دارد. رضا دانشور شگردهای نوشتاری بدیعی را در ترسیم آشفته‌گی‌های روانی می‌آزماید. علی‌اشرف درویشیان نوعی از داستان‌های ایدئولوژیک با مضمون عدالت اجتماعی و همدردی با مردم محروم را نشان می‌دهد. با احمد محمود و امین فقیری و بهرام حیدری و نسیم خاکسار و عدنان غریفی، انواع مختلف داستان کوتاه اقلیمی و توجه به ادبیات توده و نثرهای تغزلی و شاعرانه و نگاه جامعه‌شناختی نویسنده به وجود می‌آید.

بعد از هر داستان نیز در یادداشتی کوتاه و موجز، تحلیلی از ویژگی‌های داستان، نکات برجسته و کلیدهای درک آنها ذکر می‌شود، که برای طیف‌های متعدد خوانندگان مفید است. در فواصل داستان‌ها نیز میان‌پرده‌ها قرار دارند که چشم‌اندازی تکمیلی در سیر تحول داستان‌نویسی در اختیار خواننده می‌گذارند؛ به این معنی که خواننده ضمن خواندن داستان‌هایی از نویسندگان جریان‌ساز، با گرایش‌های دیگر و گاهی ناتمام و پاره‌ای اوقات طبع‌آمیزی‌ها و

هشتاد سال داستان کوتاه ایرانی گلچینی

از داستان‌های نمونه‌وار ایران، از آغاز تا

نیمه‌های سال ۸۰ است. در این گلچین

دو جلدی، چهره ۸۰ سال داستان‌نویسی

کوتاه ایران، با گزینش ۶۰ داستان به تصویر

کشیده شده است. چینش داستان‌ها به

گونه‌ای است که به خواننده کمک می‌کند تا

سیر پیدایی و تحول داستان کوتاه فارسی را

دنبال کند

نیز جریان‌های هم‌ارز و مشابه آشنا می‌شود. وجود میان‌پرده‌ها تدبیر هوشیارانه مؤلف کتاب است که به سیاق آنتولوژی‌های دیگر، تمام مطالب را یکجا در مقدمه قرار نداده است؛ بلکه در جای مناسب خود در فواصل میان داستان‌ها نشانده است که در درک سیر دگرگونی داستان کوتاه کمک‌های شایانی به خواننده می‌کند. از سوی دیگر، این تمهید کاربردی، خواننده را از مراجعه مکرر به مقدمه بازمی‌دارد.

در جلد دوم، ۳۱ داستان از نویسندگان دهه ۶۰ و ۷۰ انتخاب شده است، که از این میان، تعدادی به نویسندگان مهاجر اختصاص دارد. در داستان‌های این دو دهه، گرایش‌های تکنیکی، تجربه‌های فرمی و مضمونی و توجه به زبان، نسبت به دوره‌های پیش بیشتر شده، ضمن اینکه به تعداد نویسندگان هم افزوده شده است و مهم‌تر اینکه در این حوزه نویسندگان هم‌ارز هم زیاد دیده می‌شوند.

تنوع مضمون در داستان‌های جلد دوم را می‌توان در گزینه‌هایی مانند تجربه‌های عاطفی و شخصی و خاطره‌ای، موضوعات روان‌شناختی، جنگ، تنهایی و خلأ، فروپاشی روابط انسانی و اجتماعی، مهاجرت و ... مشاهده کرد.

نکته درخور توجه در موضوع داستان‌های این دوره، ورود اندیشه‌های فلسفی، اسطوره‌ای و حضور داستان‌های پژوهشی است. رواج این قبیل داستان‌ها را، که اغلب با رویکردهای تاریخی همراهند، می‌توان معرف تلاش نویسندگان در درک نقد گذشته و رفتارشناسی انسان جست‌وجو کرد؛ به این معنی که نویسندگان با دنبال کردن حافظه قومی افراد و استحاله آنها در زمان حال، آگاه یا ناخودآگاه به گذشته می‌رود تا با بیرون کشیدن گوشه‌های ناگفته آن، ریشه آسیب‌های روانی و نوع تلقی خاص ایرانی را کندوکاو کند تا پاسخی برای سرگردانی فرد و جامعه‌اش بیابد. تنوع تکنیک و توجه وسواس گونه به ساخت و پرداخت داستان، در این دوره حضور جدی دارد. استفاده از شگرد داستان‌های پلیسی و جست‌وجوگرانه، توجه افراطی به زبان، پرهیز از پرگویی، ایجاز و احترام به کلمه، بازسازی لحن، توجه به ابعاد روانی شخصیت‌ها، وجود سبک‌های شخصی، توازی‌سازی، استفاده از نشانه‌ها، گرایش به استعاره و تمثیل، وجود سفیدخوانی‌های گسترده در متن با درخواست مشارکت خواننده، قطعیت‌گریزی و... از جمله تلاش‌های مضاعف نویسندگان این دو دهه است. در این دوره همچنین می‌توان به دست‌آورد مهم داستان‌نویسی زنان اشاره کرد.

چنان که در آثار نویسندگان پیشین می‌بینیم، مضمون و درون‌مایه و رویکردهای جامعه‌شناختی، اهمیت بیشتری دارد و حضور داستان‌های اقلیمی، پررنگ‌تر است؛ اما در آثار نویسندگان دو دهه اخیر، علاوه بر تجربه‌های زبانی و طبع‌آزمایی‌هایی فرمی و سبکی، توجه به طبقه متوسط شهری و بازتاب اضطراب‌های زندگی این طبقه اهمیت بیشتری یافته است.

و اما وجود ۱۲ داستان از نویسندگان مهاجر، تأییدی است بر حضور جدی ادبیات مهاجرت در داستان کوتاه نویسی ایرانی، و چنین می‌نماید که وجود یک جلد مجزا تحت عنوان داستان‌های مهاجرت، ضروری به

نظر می‌رسید؛ ضمن اینکه فضای بیشتری در اختیار نویسندگان داخلی قرار می‌گرفت.

نتیجه

در یک جمع‌بندی، به ویژگی‌های کلی و آشنانازدایانه این آنتولوژی می‌پردازیم:

۱. مبدأ داستان کوتاه مدرن فارسی، داستان‌های هدایت است.
۲. انتخاب داستان از نویسندگانی که آثارشان به صورت کتابی مدون چاپ نشده و ملاک انتخاب گردآورنده، به سبب نقش و اهمیت آنها در سیر داستان کوتاه در نظر گرفته شده است.
۳. رویکرد غیر جنسیتی در انتخاب داستان‌ها و فراوانی داستان‌های کوتاه از زنان داستان‌نویس ایران نسبت به گلچین‌های دیگر.
۴. وجود ۱۲ داستان از نویسندگان مهاجر، که خود مبین اهمیت ادبیات مهاجرت است.
۵. وجود میان‌پرده‌ها، که با توضیحات موجز و فشرده به کیفیت کار افزوده‌اند.
۶. انتخاب داستان‌های طنز، به عنوان یک جریان داستان‌نویسی

پویا.

۷. داشتن ویژگی‌های یک کتاب مرجع.

از مهم‌ترین اهداف آنتولوژی ادبی، معرفی نویسندگان و آثارشان و کوتاه کردن فاصله بین نویسنده و خواننده در دوره‌های زمانی مختلف است. به علاوه، آشنا کردن نسل جدید با میراث نسل‌های گذشته، نشان دادن سیر تحول موضوع در طی زمان و نمایش سلیقه‌ها و گرایش‌های سبکی و ... در کنار نجات آثار برتر از بوتۀ فراموشی، رسالت یک آنتولوژی جامع به شمار می‌آید. در نتیجه این بررسی، چنین استنباط می‌شود که گردآورنده در هشتاد سال داستان کوتاه ایرانی با توجه به این اهداف، انتظار خواننده را در شناخت سیر دگرگونی داستان کوتاه ایرانی، در حد ممکن برآورده است؛ ضمن آنکه جای خالی یک آنتولوژی جامع را در کتابخانه ادبیات داستانی ما پر کرده است.

کتابنامه

- بهارلو، محمد، ۱۳۷۲، داستان کوتاه ایران. تهران: طرح نو.
- جلالی نائینی، محمدرضا، ۱۳۷۷، تذکره نویسی: تاریخ و نقد (جشن‌نامه استاد ذبیح‌الله صفا). تهران: شهاب.
- گلچین معانی، احمد، ۱۳۵۰، تاریخ تذکره‌های فارسی. تهران: دانشگاه تهران.
- میرعابدینی، حسن، ۱۳۸۷، هشتاد سال داستان کوتاه ایرانی. چاپ سوم، تهران: کتاب خورشید.
- Cuddon, J.A. 1999. *The Dictionary of literary terms- and literary theory*. London: Penguin Books
- Sharad, Rajimwale, 1989. *Dictionary of literary terms*. - New Delhi